

Şehir, kasaba ve köylerin lüzumunda tahliye veya seyrekleştirilmesi hakkında kanun

(Resmî Gazete ile neşir ve ilâm: 14.VIII.1944 - Sayı: 5782)

No.
4656

Kabul tarihi
7. VIII. 1944

BİRİNCİ MADDE — Fevkalâde Hallerde ve seferberliğe hazırlık kararında veya seferde muvakkaten tahliyesine veya seyrekleştirilmesine lüzum görülen yerlerdeki halk, canlı ve cansız vasıta, eşya ve malzeme, resmî dairelerde bilûmum müesseselerin para ve her türlü menkul kıymetleri, lüzumlu ve nakli kabil evrak ve eşyası İcra Vekilleri Heyeti kararıyla kısmen veya tamamen tahliyeye tâbi tutulabilir.

Tahliye ve seyrekleştirilmenin, nakil ve yerleştirmenin tanzim şekilleri ve eşyasın beraberinde götürülecekleri eşya miktarı ve takip edecekleri yollar ve gidecekleri yerler İcra Vekilleri Heyetince kararlaştırılır.

Çocuklar ve kimsesizler için lüzumunda kamplar tesisine ve kamplarda yerleştirilecek olanların iâşe ve ibatesine Hükümet salâhiyetlidir.

İKİNCİ MADDE — Mahallin en büyük mülkiye memuru, tahliyenin temini için hakikî ve hükmi şahısların elinde bulunan bütün nakil vasıtalarına ve bunları işletenlere mükellefiyet vazdedebilir.

Devlet ve Devlete bağlı idarelerle sermayesinin çoğu Devlete ait müesseselerin elinde bulunan bilûmum kara, deniz ve hava nakil vasıtalarından İcra Vekilleri Heyetince tanzim edilecek esaslar dâhilinde istifade eder.

ÜÇÜNCÜ MADDE — Birinci madde mucibince mürettep mahallerine nakledileceklerin masrafları Devlet tarafından ödenir. Tahliyeye tâbi tutululardan mürettep mahallerine gitmek istemiyenler tahliyeye tâbi muntaka hududu dışında istedikleri yerlere kendi masraflarıyla gidebilirler. Bu takdirde dahi tesbit olunan yolları takip etmeleri şarttır. Bu gibiler yalnız Devlete ait nakil vasıtalarından meccanen istifade ederler.

DÖRDÜNCÜ MADDE — Mahallin en büyük mülkiye memuru, tahliyeye tâbi tutulan halkın ve hayvanların barınması için tesbit olunan yollar üzerindeki konaklama mahallerinde ve yerleştirme muntakalarında bulunan Devlete, hususi idare ve belediyelere ait binalardan istifade edebileceği gibi hakikî ve hükmi şahıslara ait boş binalara ve bunların kifayetsizliği halinde sahiplerinin zaruri ihtiyaçlarından fazlasını tahdit suretiyle açılacak yerlere yerleştirmek salâhiyetini haizdir.

Devlet işletmelerine ait binalardan İcra Vekilleri Heyetince tesbit olunacak esaslar dairesinde istifade olunur. Bu hususta Millî Müdafaa Mükellefiyeti Kanununun koyduğu tertip ve sıra esasları tatbik olunur.

BESİNCİ MADDE — Tahliyeve tâbi tutululanların yollarda ve yerleştikleri yerlerde iâşe ve sıhhi murakebeleri Sıhat ve içtimai Muavenet Vekâletine, barındırılmaları Dahilive Vekâletine ve muayyen muntakalara yerleştikten sonra çalıştırılmaları ve müstahsil hale getirilmeleri işi, bunlardan ziraat erbabının ziraat ve sanayi erbabının da İktisat Vekâletine aittir.

ALTINCI MADDE — Tahliye, nakil ve yerleştirme işlerinde mahallin mü-lkiye âmiri Devlet ve Devlete bağlı idarelerle, sermayesinin çoğu Devlete ait mü-esseselerin ve hususi idarelerle belediyelerin bilûnum memur ve müstahdemleri-ni istihdam salâhiyetini haizdirler.

YEDİNCİ MADDE — Nakil vasıtalarına ve hakikî ve hükmi şahıslara ait bi-nalara bu kanun mucibince tatbik edilecek mükellefiyetler karşılığı olarak Millî Müdafaa Mükellefiyeti Kanununda yazılı usul ve esaslar dâhilinde tazminat verilir.

Devlete ait kara, deniz ve hava nakil vasıtalarıyla yapılacak nakliyat ücret-leri, askerî nakliyata ait tarife gereğince Devletçe ödenir. Devlet, hususi idare ve belediye daire ve müesseselerinin nakil ve yerleştirilmeleri de bu kanunda ya-zılı hükümler dairesinde temin olunur.

Tahliye edileceklerin sevk, iskân, iâşe ve sıhhi bakım ve iade masraflarıyla müstahsil hale getirilmeleri için lüzumlu görülecek masraflar, umumî muvazene-ye dâhil daireler için, Muvazenei Umumiye Kanununa bağlı (A) işaretli cetve-lin Maliye Vekâleti kısmında, mülhak bütçeli idareler için, bu idareler bütçele-rinde Maliye Vekillîğince açılacak hususi birer fasla tahsisat kaydı suretiyle öde-nir.

Bu suretle kaydolunacak tahsisat derhal Büyük Millet Meclisinin tasvibine arz olunur.

Hususi idarelerle belediyeler yukarıda yazılı masrafları bütçelerinde açacak-ları hususi birer fasla tahsisat kaydetmek suretiyle ödemeğe mezdurlar.

Umumî ve mülhak bütçelerle hususi idare ve belediye bütçelerine bu suretle kaydedilecek tahsisatın sarf ve mahsup şekilleri İcra Vekilleri Heyetince tâyin olunur.

SEKİZİNCİ MADDE — Birinci madde mucibince tahliyeye mecbur olupta çıkmayanlar veya çıktıktan sonra müsaadesiz geri gelenler zabıta marifetiyle çıkarılırlar.

DOKUZUNCU MADDE — Bu kanun hükümlerine tevfikan İcra Vekilleri Heyetince ittihaz edilecek kararları hazırlamak ve bu işle alâkalı Vekâletler arasında işbirliği temin etmek üzere Dahiliye Vekâletinde ilgili Vekâletlerin mütehasıs memurlarından mürekkep bir heyet teşkil olunur.

Lüzumunda bu maksatla bir büro tesis ve yeter derecede memur istihdam olu-nabilir. Bunların kadroları İcra Vekilleri Heyeti kararıyla tesbit olunur.

ONUNCU MADDE — A) Bu kanunun tatbikını zorlaştıranlar mahallin en büyük mülkiye âmiri tarafından beş liradan yüz liraya kadar hafif para cezası-na çarptırılır. Parayı ödeyemeyenlerin cezaları müddeiumumiliklerce hapse tah-vil suretiyle infaz olunur.

B) Tahliye, barındırma ve iade esnasında izdiham ve kargaşalıktan veya vaziyetin doğurduğu şaşkınlıktan veya koruma noksanından faydalanmak sure-tiyle bu kanun hükümleri mucibince tahliyeye tâbi tutulanlara karşı, Türk Ce-za Kanununun 7, 8, 9 ve 10 ncu bablarında yazılı suçları işliyenler hakkında tâ-yin edilecek cezalar iki kat olarak hükmolunur. Müebbet ağır hapis yerine ölüm cezası verilir.

Bu suçlar hakkında Meşhut Suçlar Kanunu hükümleri tatbik olunur.

ON BİRİNCİ MADDE — Bu kanun neşri tarihinden mer'idir.

ON İKİNCİ MADDE — Bu kanun hükümlerini tatbika İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

9 Ağustos 1944

<i>Cumhuriyet Reisliğine yazılan tezkerenin tarih ve numarası</i>	:	8 . VIII . 1944 ve 1/333
<i>Bu kanunun neşir ve ilânının Başvekilliğe bildirildiğine dair Cumhur Reisliğinden gelen tezkere- nin tarih ve numarası</i>	:	9 . VIII . 1944 ve 4/707
<i>Bu kanunun müzakerelerini gösteren zabıtların cilt ve sayfa numaraları</i>	Cilt Sayfa	13 19,19,26,100:101,104:111